

Az aradi görög-keleti püspök nyilatkozata Apponyi rendeletéről.

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország hiradása nyomán az egész ország sajtóját bejárta az a rendelet, amelyet gróf Apponyi Albert kultuszminiszter intézett a román konzisztóriumokhoz és amelyben tudtul adta, hogy az aradi, nagyszebeni, karánsebesi görög-keleti, balászfalvai, nagyvárad, lugosi és szamosújvárosi görög-katolikus tanítóképző intézet működését *egyelőre nem engedi meg*. A leirat nem tartalmaz direkt betiltást, hanem csak arra utasítja az intézetek vezetőit, hogy mindaddig ne nyissák meg a tanítóképzőket, amíg a kormány valamely intézkedése következményeképpen erre külön engedélyt nem ad. Ez ügyben Pap I. János aradi görög-keleti püspök, az aradi konzisztórium elnöke a következő nyilatkozatot tette:

— Rendkívül meglepett engem a kultuszminiszter leirata, amely azt tartalmazza, hogy mindaddig, míg a kultuskormány bizonyos intézkedéseket nem foganatosít, nem nyithatók meg a román tanítóképző intézetek. Én a miniszteri leiratot átadtam az aradi konzisztóriumnak és ez a leirat szeptember 3-án a nagyszebeni metropolitikai konzisztó-

rium ülésén tárgyalás alá kerül. A metropolita ugyanis kilátásba helyezte, hogy szeptember 3-ára, amikor ugyis rendes évi konzisztórium ülés lenne, gyűlést hív össze a tárgyban. A miniszteri leirat azért lepett meg engem, mert a tanítóképző intézet vezetői és tanerői, amióta az intézet fennáll, *tanítóképzőket mindenmemű politizálástól* és tisztán hivatásuknak szentelték életüket, tehát tanári működésük is mentes volt a politizálástól. A kormány különben is kiküldöttei, mint bizalmasai által állandóan ellenőriztette az intézet működését és tanítási menetét; még nem volt rá eset, hogy valamikor hazafiassági szempontból kifogásokat emelt volna a kormány megbízottja az aradi intézet ellen. Nem tudok más magyarázatot adni a kormányrendeletnek, minthogy az valami *rosszakaratu besugás következménye*. Megemlítem végül, hogy az aradi tanítóképző és hitoktató intézetből kikerült növendékek ellen hazafias szempontból tudomásom szerint soha kifogást nem emeltek és őket sohase vádolták meg hazafiatlansággal.

Hadirokkantak a szegedi posta szolgálatában.

(Saját tudósítónktól.) A háborus viszonyok által fölszínre vetődött kérdések egyik legégetőbbje kétségkívül a rokkant-kérdés. Minél tovább tart a háború, annál több lesz a világegés e szerencsétlen áldozatainak száma, akik elhelyezésének gondja nagyrészt az államto terheli. Az Országos Rokkantügyi Hivatal máris tevékeny munkát fejt ki ebben az irányban és ezrekre rug azoknak a hadirokkantaknak száma, akiknek így megélhetést biztosított az állam, amelynek védelmében épségüket vesztették. Az időközben megjelenő miniszteri rendeletek hathatósan támogatják a Hadigondozó ilyen irányú munkásságát; így például legutóbb a pénzügyminiszter elhatározta, hogy trafikjegyet csak a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadi árvák kaphatnak.

Az intelligensebb rokkantakat a különféle állami hivatalok szolgálatába állítják. Így egy részük a postára került, ahol sérülésüknek megfelelő munkakört kapnak.

A szegedi postán, mint Körösy István postafőnöktől értesülünk, jelenleg öt hadirokkant dolgozik. Ezek egyike — Torszki István — decemberben került a szegedi postára. Budapestről jött, itt képezték ki és ezután Szegedre helyezték rendes beosztással. A postai kinevezések között éppen a hivatalos lap keddi száma közli másodosztályú kezelővé történt kinevezését.

A másik négy rokkant kiképzés alatt áll

a szegedi postán. Háromnak — névszerint Papp Orbánnak, Kapitány Péternek és Kiss Jenőnek a lábát amputálták. Ezeket táviridagépkezelésben és a postafölvételben képezik ki. A negyedik Varga József, aki az egész postakezelésből nyer kiképzést, miután a kezét amputálták és így a táviridagépkezelésre nem alkalmas.

A kiképzés makszimális időtartama hat hó. Ez alatt az idő alatt az Országos Hadigondozótól kapnak ellátást. Amint a vizsga megtörtént, nyomban átveszi őket a posta és rendszeresen fizeti.

Érdeklődtünk a postafőnöknél, hogy miképpen váltak be a rokkantak a posta szolgálatában. Körösy István postafőnök így nyilatkozott:

— Valamennyi rokkant nagyon szépen halad, úgy, hogy a velük való foglalkozás valósággal élvezetesnek mondható. Bizonyos, hogy mindből nagyon hasznos munkaerő válik.

— Érdekes, hogy Kiss Jenő kivételével, aki még a civil életben megszerezte a negyedik középiskolai bizonyítványt, mindannyian intelligensebb iparcsok voltak előbb, akik a rokkant-telepen végeztek el a négy polgári osztály tananyagát. A különféle rokkant-felpeken ugyanis tanfolyamok nyíltak, ahol az intelligensebb iparosokat, akiket sérülésük iparuk folytatásában megakadályoz, levizsgáztatják a négy polgári osztályról.

Angol mérnökök erősítik Odesszát.

Zürich, augusztus 14. A Secolo jelenti: Angol mérnökök érkeztek Odesszába és a szárazföldi oldalon *erősítéseket készítenek*. Minden külföldi állampolgárnak el kellett hagynia Odesszát.

A romániai követségek menekülése Chersonba.

Bern, augusztus 14. A Times-nak jelentik Jasiból: Holnapra várják ide a követségeket, amelyek aztán tovább utaznak az oroszországi Chersonba. A király és a királyné *csak végső szükség esetén akarja elhagyni Jasit*.

POLITIKAI HIREK.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

(Serényi kihallgatása a királynál.) A király kihallgatáson fogadta kedden gróf Serényi Béla kereskedelmi minisztert.

(Serényi Bélát egyhangulag megválasztották.) A putnoki kerületben szerdán ment végbe a képviselőválasztás. Minthogy a törvényes idő alatt más jelölt gróf Serényi Béla kereskedelmi miniszteren kívül nem jelentkezett, Hensch Ede nyugalmazott bányatanácsos, választási elnök Serényi Bélát egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentette ki.

(Gróf Andrássy Gyula kihallgatása.) Bécsből jelentik: Gróf Andrássy Gyula hétfőn kihallgatáson jelent meg a királynál, aki a keddi villásreggelire is meghívta.

Clémenceau előtérben.

Bern, augusztus 14. Tegnap kelettel jelentik Párisból svájci lapoknak, hogy *Franciaország a jelekből következtetve olyan általános válságba jutott, amely csak úgy oldható meg, ha minden vezető állásban változás megy végbe*. Painlevé hadügyminiszter, aki Clémenceauval együtt aláírta Poincaré és Ribot állását, a jövő embere. Őt tartják az egyetlen alkalmas államférfiúnak arra, hogy erős kézzel egyesítse Franciaország minden katonai hatalmát és még ebben az évben befejezze a háborút.

Genf, augusztus 14. Clémenceau indítványt nyújtott be a szenátusban. Azt kívánja benne, hogy azokat a titkos szerződéseket, amelyeket Poincaré kötött, terjesszék legfőbb állami törvényszék elé.